

Besluitvorming Raad

Onderwerp	Vaststellen Regiovisie Gespecialiseerde Jeugdzorg Drenthe 2026-2030
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	170120699
Datum voorstel	26 mei 2026
Portefeuillehouder	J.T. Boonstra

Beslispunten

1. De Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 – 2030 vast te stellen.

Kosten, baten en dekking

Aan dit raadsvoorstel zijn momenteel geen directe financiële consequenties verbonden. De uitwerking van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp 2026 – 2030 (hierna regiovisie) in aanbestedingen en de organisatorische inrichting van de GR Jeugdhulpregio Drenthe (GR JHRD) zal op termijn wel financiële impact hebben. De financiële gevolgen voor de uitgaven aan gespecialiseerde jeugdhulp worden betrokken bij de reguliere P&C-cyclus. De financiële impact met betrekking tot de GR JHRD komt aan de orde wanneer de regeling, het bedrijfsplan en de meerjarenraming worden aangeboden.

Inleiding

De regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp beschrijft het gezamenlijke beleidskader dat de Drentse gemeenten hanteren ten aanzien van ondersteuning en hulp aan jeugdigen, en in het bijzonder voor gespecialiseerde jeugdhulp.

Om hun wettelijke taak, het voorzien in een toereikend aanbod van gespecialiseerde jeugdhulp, te kunnen uitvoeren, werken de Drentse gemeenten sinds 2015 samen. Zij doen dit met als doel een sluitend jeugdhulplandschap in Drenthe te organiseren: een systeem waarin kinderen, jongeren en hun gezinnen zich gezien en gehoord voelen, tijdig passende hulp ontvangen en niet verdwalen in doorverwijzingen en wachttijden.

Kinderen, jongeren en hun gezinnen staan centraal. Niet elke moeilijkheid vraagt om professionele jeugdhulp. Gemeenten kiezen voor normaliseren: kinderen en jongeren mogen fouten maken en zich ontwikkelen met steun van hun omgeving. Professionele hulp wordt alleen ingezet wanneer dat noodzakelijk is: passend, tijdig en zo dicht mogelijk bij huis.

In de regiovisie worden de onderliggende waarden, ambities en visie benoemd waaraan gemeenten individueel al invulling geven. Daarnaast worden de uitgangspunten en leidende principes voor de gespecialiseerde jeugdhulp beschreven. Deze uitgangspunten geven de Drentse gemeenten gezamenlijk vorm binnen de Jeugdhulpregio.

Belangrijk is dat de gespecialiseerde jeugdhulp bereikbaar, kwalitatief goed en betaalbaar is. Dit vormt de basis voor het regionale beleid.

De instrumenten die de Jeugdhulpregio inzet om hieraan te werken, zijn monitoring, transformatie, een bevorderlijke kringloop, regionale expertiseteams en regionale inkoop.

Het beoogde effect staat eveneens centraal in de regiovisie. De vier belangrijkste doelen zijn:

- Minder instroom in gespecialiseerde jeugdhulp (door een sterke sociale en pedagogische basis in dorpen en buurten, waar hulp en ondersteuning dichtbij en effectief wordt geboden);
- Het afbouwen van niet-effectieve interventies;
- Kortere wachttijden en wachtlijsten;
- Een effectieve leer- en ontwikkelcyclus, gebaseerd op datagedreven werken, die gezamenlijk door gemeenten en stakeholders wordt ingevuld.

Proces

De regiovisie is via een intensief en interactief proces tot stand gekomen. Vertegenwoordigers van jeugdigen, ouders, het onderwijs, gemeenten en jeugdhulpaanbieders hebben de onderdelen van de regiovisie voorbereid. Via een inspraakprocedure zijn medio 2025 reacties van externe stakeholders opgehaald en via de zienswijzeprocedure hebben de adviesraden, colleges en gemeenteraden tot februari 2026 de gelegenheid gehad om reacties te geven op de conceptversie van de regiovisie. De definitieve versie van de regiovisie is op basis van deze reacties aangepast.

Rol gemeenteraad

Een aantal gemeenten en adviesraden heeft in de zienswijzen gevraagd om betrokkenheid bij de verdere uitwerking van de regiovisie. Na 1 januari 2027 voorziet de GR-regeling in de mogelijkheid tot het instellen van een raadscommissie voor de informatievoorziening aan de raden. Indien geen gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid, blijft het college de gemeenteraden informeren over de concretisering van de regiovisie (uitvoeringsagenda) en de voortgang van de regionale inkoopagenda. Met de JHRD is afgesproken dat de definitieve versie van de uitvoeringsagenda ter informatie aan de Drentse gemeenteraden wordt voorgelegd.

Beoogd effect

Door de vaststelling van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp geven de Drentse gemeenten aan hoe zij gezamenlijk zorgen voor een toereikend aanbod van gespecialiseerde jeugdhulp. Dit aanbod is betaalbaar (met reële tarieven), van voldoende kwaliteit om aan de zorgvraag te voldoen en tijdig beschikbaar.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van een regiovisie is verplicht

Het vaststellen van een regiovisie is vanaf 1 januari 2026 verplicht op grond van de *Wet verbetering beschikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp*. Aan deze verplichting wordt voldaan wanneer de gemeenteraad de regiovisie vaststelt.

1.2 Gemeentelijke verantwoordelijkheid en regionale samenwerking

Op grond van de Jeugdwet (artikel 2.4) zijn gemeenten verantwoordelijk voor een toereikend aanbod van (gespecialiseerde) jeugdhulp. Voor de zwaardere vormen van jeugdhulp werken de Drentse gemeenten hierin samen om dit aanbod daadwerkelijk beschikbaar te houden. Voor de uitvoering van deze gezamenlijke opgave is een vastgesteld beleidskader noodzakelijk; de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp vormt dit kader.

1.3 Aansluiting op lokaal beleid en ruimte voor lokale invulling

De inhoud van de regiovisie sluit aan bij de lokale uitgangspunten van de gemeente op het gebied van jeugd en jeugdhulp. Er is rekening gehouden met lokale wensen, en de zienswijze zoals die is ingediend is in voldoende mate vertaald, zie bijlage 2 voor de zienswijze van gemeente Westerveld, bijlage 3 voor de reactie van de JHRD daarop. Daarnaast biedt de uitwerking van de regiovisie in de uitvoeringsagenda ruimte om de aansluiting op het lokale beleid te borgen.

Kanttekeningen

2.1 Onvolledige verwerking zienswijzen en risico op hernieuwd proces

Op grond van artikel 2.8 van de Jeugdwet en het per 1 januari 2026 toegevoegde artikel 2.18 (Wet verbetering bereikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp) dient de regiovisie door iedere gemeenteraad te worden vastgesteld.

In de voorliggende regiovisie zijn niet alle ingebrachte opmerkingen uit de zienswijzeprocedure overgenomen, zie bijlage 4. Dit kan ertoe leiden dat één of meerdere van de twaalf Drentse gemeenteraden de regiovisie niet vaststellen. In dat geval zal een nieuw proces moeten worden doorlopen om alsnog tot een gedragen regiovisie te komen.

2.2 Verdere uitwerking en afstemming tussen lokaal en regionaal niveau

De regiovisie is een richtinggevend document dat zowel lokaal als regionaal nadere uitwerking behoeft. Lokaal is vooral de verbinding met preventie, de sociale en pedagogische basis, de eerstelijnsvoorzieningen en lichte vormen van hulp van belang. Regionaal ligt de verdere

concretisering in de uitvoeringsagenda. Beide ontwikkellijnen vragen om nauwe afstemming en zijn in de bestaande structuur voor samenhang en sturing onderwerp van overleg en besluitvorming.

2.3 Verantwoordelijkheidsverdeling en afstemming tussen lokaal en regionaal

In de regiovisie wordt aandacht besteed aan beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van gespecialiseerde jeugdhulp, waarvoor de jeugdregio verantwoordelijk is. Tegelijkertijd ligt de invulling van uitgangspunten zoals normaliseren, zo thuis mogelijke hulp en het terugdringen van verblijfsplaatsingen bij de wettelijk aangewezen verwijzers. Deze keuzes beïnvloeden de vraag naar en daarmee ook de beschikbaarheid en betaalbaarheid van jeugdhulp. De afstemming tussen de gemeentelijke aanpak en de regionale opgave wordt in de regiovisie benoemd (onderdeel 8), maar de gesprekken hierover per gemeente zijn nog niet gestart en zullen na het zomerreces van 2026 plaatsvinden.

2.4 Juridisch proces en beperkte amendementsruimte

Ten aanzien van de regiovisie zijn geen juridische complicaties voorzien. Wel is bij de voorbereiding een bijzonder, formeel correct proces gevolgd. Omdat de regiovisie in alle twaalf gemeenten een uniforme inhoud dient te hebben, is ervoor gekozen om gemeenteraden bij de definitieve vaststelling uitsluitend de mogelijkheid te bieden de regiovisie in de voorliggende vorm vast te stellen of daarvan af te zien.

Binnen dit kader kunnen gemeenteraden wel moties indienen; het indienen van amendementen ligt echter niet voor de hand, aangezien het voorstel uitsluitend als geheel kan worden vastgesteld of verworpen en niet is gericht op inhoudelijke wijziging door de raad.

Communicatie

De communicatie over de inhoud en verdere uitwerking van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp wordt door de JHRD verzorgd.

Inwonersparticipatie

Adviesraad Sociaal Domein

De reactie van de Adviesraad is ter kennisname en verwerking doorgezonden aan de Jeugdhulpregio Drenthe (JHRD). In het overzicht van ingediende zienswijzen en de bijbehorende reacties is tevens expliciet ingegaan op de door de Adviesraad naar voren gebrachte punten. Op deze manier zijn de kennis en ervaring vanuit de samenleving actief betrokken bij het opstellen van de definitieve versie van de Regiovisie.

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Goede gezondheid en welzijn

Door te investeren in tijdige, passende en integrale jeugdhulp wordt gewerkt aan het bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid van jeugdigen. De visie zet in op preventie, continuïteit van zorg en het versterken van het sociale netwerk rondom gezinnen, wat bijdraagt aan duurzaam welzijn.

Partnerschappen om de doelen te bereiken

De Regiovisie is gestoeld op samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders, huisartsen, onderwijs en andere maatschappelijke partners. Deze domeinoverstijgende aanpak versterkt de gezamenlijke verantwoordelijkheid en maakt effectieve jeugdhulp mogelijk binnen een breed netwerk.

Evaluatie

n.v.t.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 – 2030 (Openbaar)
- Bijlage 2: Getekende Zienswijze regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-20230
- Bijlage 3: Overzicht van reacties en wijzigingen JHRD naar aanleiding van de zienswijze van de gemeente Westerveld
- Bijlage 4: Overzicht zienswijzen Drentse gemeenten en reactie van de JHRD

RAADSBESLUIT

Onderwerp	Vaststellen Regiovisie Gespecialiseerde Jeugdzorg Drenthe 2026-2030
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	170120699
Datum voorstel college	26 mei 2026

**De raad van de gemeente Westerveld,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,**

BESLUIT

1. De Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 – 2030 vast te stellen. .

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.

Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekens

Voorzitter
J. Spoelstra